ECLI:LV:RPPT:2019:0710.168017719.1.S

Lieta Nr. 168017719
Arhīva Nr. 1-0177-19/14

SPRIEDUMS
Rīgā 2019. gada 10. jūlijā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa,
tiesnesis Viktors Makucevičs
ar tiesas sēžu sekretāri Madaru Laugali un tulci Suzannu Paulu,
piedaloties /pers. A/,
atklātā tiesas sēdē Daugavgrīvas ielā 58, Rīgā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. A/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175. pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2019. gada 10. jūnijā Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā saņemts Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Zemgales iecirkņa Kārtības policijas nodaļas amatpersonas 2019. gada 19. maijā sastādītais administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PC358665 un tam pievienotie administratīvās lietas materiāli par to, ka 2019. gada 19. maijā plkst. 01:14 Ruses ielā 1, Rīgā, /pers. A/ ļaunprātīgi nepakļāvās Valsts policijas darbinieku likumīgajai prasībai, kad viņi izpilda dienesta pienākumus, proti, atteicās iekāpt dienesta transportlīdzeklī. Par atbildību, kas izriet no policijas darbinieku likumīgo prasību nepildīšanas, brīdināts vairākas reizes.

Protokols sastādīts uz ziņojuma pamata.

Izdarītais administratīvais pārkāpums kvalificēts pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā – Latvijas APK) 175. panta par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka, pašvaldības policijas darbinieka, robežsarga vai zemessarga, kā arī karavīra likumīgajam rīkojumam vai prasībai, kad viņi izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus.

[2] Sastādot protokolu, /pers. A/ izskaidrotas viņa tiesības un pienākumi, kas paredzēti Latvijas APK 260. pantā, persona protokolu ir parakstījusi un protokola eksemplāru saņēmusi, ko apliecināja ar savu parakstu.

Tiesas sēdē /pers. A/ savu vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā atzina. Norādīja, ka nožēlo izdarīto. Papildus paskaidroja, ka neatceras, ka būtu veicis darbības, kuras norādītas Valsts policijas reģiona pārvaldes kārtībnieka Elvija Sergeviča ziņojuma, proti, ka bija agresīvs un pastiprināti žestikulēja. Tāpat arī neatceras, ka pret viņu tika pielietots fizisks spēks, asaru gāze un viņam būtu uzlikti rokudzelži.

Tiesas sēdē iestādes pārstāvis nav ieradies. Par tiesas sēdes vietu un laiku iestāde informēta likumā noteiktajā kārtībā. No Valsts policijas 2019. gada 12. jūnijā saņemts lūgums izskatīt lietu bez iestādes pārstāvja klātbūtnes tiesas sēdē.

Ievērojot minēto, tiesa atzina, ka nepastāv Latvijas APK 289.[11] panta pirmajā daļā paredzētais gadījums lietas izskatīšanas atlikšanai.

Motīvu daļa

[3] Pārbaudot un novērtējot lietas materiālus, tiesa uzskata, ka /pers. A/ vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts Latvijas APK 175. pantā, pierādīta pilnībā ar lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā saistībā turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[4] Saskaņā ar Latvijas APK 243.[1] pantu pierādījumus konstatē ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar personu liecībām, eksperta atzinumu, kompetentas institūcijas atzinumu, dokumentiem, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā, elektroniskiem pierādījumiem un procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātām ziņām par faktiem.

[4.1] Administratīvais pārkāpums kvalificēts pēc Latvijas APK 175. panta par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka, pašvaldības policijas darbinieka, robežsarga vai zemessarga, kā arī karavīra likumīgajam rīkojumam vai prasībai, kad viņi izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus. Tātad, gadījumā, ja persona atsakās pakļauties policijas darbinieka likumīgajai prasībai, tad pastāv pamats sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu un saukt personu pie administratīvās atbildības, kas paredzēta Latvijas APK 175. pantā.

Minētās tiesību normas dispozīcija ietver divus pamatnosacījumus, kuriem jābūt pierādītiem, lai personu varētu saukt pie administratīvās atbildības saskaņā ar šo tiesību normu, proti, jākonstatē, vai kāds no minētajā tiesību normā norādītajiem subjektiem, sabiedriskās kārtības vai dienesta pienākumu pildīšanas laikā, izteica personai likumīgu rīkojumu vai prasību un ka persona ļaunprātīgi atteicās pakļauties izteiktajam rīkojumam vai prasībai.

[4.2] Līdz ar to, lai konstatētu, vai /pers. A/ darbībās saskatāma Latvijas APK 175. panta paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva objektīvā puse, jānoskaidro, vai policijas darbinieka prasība /pers. A/ iekāpt uz policijas dienesta transportlīdzeklī bija likumīga.

Arī atbilstoši likuma „Par policiju" tvērumam nepieciešams noskaidrot, vai konkrētajā gadījumā policijas darbinieka rīkojums vai prasība bijuši likumīgi. Likuma „Par policiju" 22. panta pirmo daļu policijas darbinieks ir valsts varas pārstāvis, un likumīgās prasības un rīkojumi, ko viņš izvirzījis vai devis, pildot dienesta pienākumus, visām personām ir obligāti jāizpilda. Nepakļaušanās policijas darbinieka likumīgajām prasībām ir sodāma.

Likuma „Par policiju" 12. pants noteic policijas darbinieka vispārējās tiesības. Atbilstoši minētā panta pirmās daļas 1. punktam policijas darbiniekam, pildot viņam uzliktos pienākumus, atbilstoši dienesta kompetencei ir tiesības prasīt, lai personas pārtrauc likumpārkāpumus un citu rīcību, kura traucē policijas pilnvaru izpildi, kā arī pielietot pret likumpārkāpējiem paredzētos piespiedu līdzekļus.

Saskaņā ar likuma „Par policiju" 10. panta pirmās daļas 1. punktu policijas darbinieku pienākums ir nodrošināt kārtību uz ceļiem, ielās, laukumos, parkos, sabiedriskā transporta līdzekļos, lidostās, ostās, stacijās un citās publiskās vietās, lai garantētu personu un sabiedrības drošību.

No minētajām tiesību normām tiesa secina, ka policijas darbinieka prasības un rīkojumi, ko viņš izvirzījis vai devis, pildot dienesta pienākumus, visām personām ir obligāti jāizpilda un par nepakļaušanos policijas darbinieka likumīgajām prasībām ir paredzēta administratīvā atbildība Latvijas APK 175. pantā.

[4.3] Administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PC358665 2019. gada 19. maijā sastādīts par to, ka 2019. gada 19. maijā plkst. 01:14 /pers. A/,

personas kods /personas kods/, Ruses ielā 1, Rīgā, ļaunprātīgi nepakļāvās Valsts policijas darbinieku likumīgajai prasībai, kad viņi izpilda dienesta pienākumus, proti, atteicās iekāpt dienesta transportlīdzeklī. Par atbildību, kas izriet no policijas darbinieku likumīgo prasību nepildīšanas, brīdināts vairākas reizes.

[5] Latvijas APK 243. panta pirmā daļa paredz, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Savukārt Latvijas APK 244. pants paredz, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2007. gada 25. aprīļa spriedumā lietā Nr. SKA-157/2007 atzīst, ka administratīvā pārkāpuma protokols ir dokuments, kurā kompetenta amatpersona rakstveidā fiksē kādas personas prettiesiskas darbības, par kurām paredzēta administratīvā atbildība. Šis dokuments kā sākotnēja apsūdzība ir pamats turpmākai lietvedībai administratīvā pārkāpuma lietā. Līdz ar to, no vienas puses, institūcija, kuras kompetencē ir pieņemt lēmumu lietā, izvērtē, vai persona par protokolā fiksētajām darbībām ir saucama pie administratīvās atbildības. Savukārt, no otras puses, personai, par kuras darbībām protokols sastādīts, ir iespēja pienācīgi īstenot procesuālās garantijas savai aizstāvībai sakarā ar protokolā norādīto pārkāpumu (piemēram, sagatavot savus argumentus, iesniegt pierādījumus). Līdz ar to lēmums administratīvā pārkāpuma lietā būtu jāpieņem par tiem faktiem, kas norādīti protokolā – jaunu faktu norādīšana lēmumā varētu pārkāpt personas procesuālās tiesības (skat. plašāk *Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007. gada 25. aprīļa spriedumu lietā Nr. SKA-157/2007*).

Tiesa atzīst, ka administratīvās atbildības pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas nodarījumā. Tātad pārkāpums var tikt uzskatīts par administratīvo pārkāpumu, ja konstatē konkrētu objektīvo un subjektīvo pazīmju kopumu. Objekts ir tas, pret ko ir vērsts administratīvais pārkāpums, objektīvā puse raksturo kā izdarīts administratīvais pārkāpums, subjekts ir persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, subjektīvā puse ir vainojama darbība (skat. plašāk *Augstākās tiesas 2006. gada 22. decembra spriedumu lietā Nr. SKA-571/2006, 2008. gada 26. maija spriedumu lietā Nr. 252/2008*).

Atzīstams, ka, konstatējot administratīvo pārkāpumu, tas ir iestādes, kura ir veikusi lietvedību un sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu, pienākums konkrēti norādīt administratīvā pārkāpuma protokolā, kādas darbības persona ir veikusi un kā izpaudies administratīvais pārkāpums, par kura izdarīšanu administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts, kvalificējot pēc konkrēta Latvijas APK paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva, gan iegūt pierādījumus, kas to apliecina. Savukārt tiesai, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, ir jāvērtē, vai lietā esošie pierādījumi un ziņas par administratīvo pārkāpumu, kuras ir savākusi iestāde, kura veikusi lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā, ir pietiekamas administratīvā pārkāpuma sastāva konstatēšanai personas darbībās, nevis pēc savas iniciatīvas vākt un piemeklēt papildus faktus, lai personas darbībās konstatētu administratīvo pārkāpumu.

[5.1] No Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas pārvaldes Patruļpolicijas bataljona 3. rotas kārtībnieka Elvija Sergeviča ziņojuma izriet, ka 2019. gada 19. maijā, pildot dienesta pienākumus kopā ar jaunāko inspektoru O. Lapsiņu, plkst. 01:14 tika saņemts izsaukums par to, ka Ruses ielā 1, Rīgā, persona reibumā rausta automašīnas durvis.

Ierodoties notikuma vietā, tika pamanīta persona, kura atradās spēcīgā alkohola reibumā, pārvietojās streipuļojot, uzvedās neadekvāti, bija agresīvi noskaņota. Personai tika palūgts uzrādīt personu apliecinošu dokumentu, taču persona dokumentu uzrādīt nevarēja un savus datus nosauca mutiski. Lai varētu personas identitāti pārbaudīt datu bāzē, personai tika dots rīkojums atkāpties divus metrus tālāk, jo persona pastiprināti žestikulēja, bija agresīvi noskaņota. Persona rīkojumu ignorēja un pēc atkārota rīkojuma turpināja tuvoties policijas darbiniekiem. Tika noskaidrots, ka persona ir /pers. A/, un viņš tika aizturēts plkst. 01:20 administratīvā protokola sastādīšanai.

Vīrietis atteicās kāpt iekšā dienesta transportlīdzeklī, viņam tika izskaidrots, ka nepakļaušanās policijas darbinieku likumīgajām prasībām ir sodāma un ka pret viņu var tikt pielietots fizisks spēks un speclīdzekļi. Pēc atkārtota rīkojuma /pers. A/ atteicās kāpt transportlīdzeklī, tāpēc tika paņemts aiz rokām, pēc kā viņš kļuva agresīvs un centās izrauties no tvēriena, ar rokām atgrūdās no dienesta transportlīdzekļa īslaicīgās aizturēšanas nodalījuma. Lai aizturētu /pers. A/ un lai persona nevarētu nodarīt kaitējumu sev vai apkārtējiem, tika pielietots fizisks spēks, asaru izraisoša gāze un plkst. 01:25 uzlikti roku dzelži, kuri tika noņemti ap plkst. 01:35.

Aizturētā persona tika nogādāta Rīgas Zemgales policijas iecirknī, personīgās mantas netika aizskartas.

[5.2] No minētā tiesa secina, ka ar lietas materiālos esošajiem rakstveida pierādījumiem apstiprinās, ka Valsts policijas darbiniekiem bija pamats aicināt /pers. A/ uz dienesta transportlīdzekli atbilstoši likuma „Par policiju" 12. panta noteikumiem, lai nodrošinātu personas aizturēšanu.

Līdz ar minēto tiesa atzīst, ka /pers. A/ izdarīja Latvijas APK 175. pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

[6] Atbilstoši Latvijas APK 22. panta noteikumiem administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus. Saskaņā ar Latvijas APK 32. panta pirmo daļu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ka, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[6.1] Par Latvijas APK 175. pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu paredzēts naudas sods līdz divsimt astoņdesmit *euro* vai piemēro administratīvo arestu uz laiku līdz piecpadsmit diennaktīm.

Saskaņā ar Latvijas APK 33. pantu, apstākļus, kas mīkstina atbildību par administratīvo pārkāpumu, tiesa konstatē – vainīgais vaļsirdīgi nožēlo izdarīto.

Latvijas APK 34. pantā paredzētie atbildību pastiprinošie apstākļi nav konstatēti.

[6.2] No Latvijas APK 175. panta sankcijas izriet, ka par pantā paredzēto nodarījumu tiesa var lemt alternatīvi piemērot naudas sodu vai administratīvo arestu. Tāpēc, lai izlemtu par piemērojamo sodu, tiesa atzīst, ka sodam jāatbilst Latvijas APK 22. panta noteikumiem.

Pie administratīvās atbildības saucamās personas personību raksturo tas, ka uz pārkāpuma izdarīšanas dienu /pers. A/ dzīvesvietu deklarējis /adrese/, Rīgā, kas ir arī viņa faktiskā dzīvesvieta, pēdējā gada laikā pie administratīvās atbildības saukts pēc Latvijas APK 167. panta (sods samaksāts 2019. gada 3. aprīlī), strādā /nosaukums/, ienākumi aptuveni 700 - 800 *euro* pēc nodokļu nomaksas, apgādībā ir divi bērni, invaliditāte nav noteikta.

Izvērtējot personību raksturojošus apstākļus kopsakarā ar administratīvā pārkāpuma raksturu un izdarīšanas apstākļiem, tiesa uzskata, ka /pers. A/ par Latvijas APK 175. pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu piemērojams sods 20 *euro* apmērā.

Tiesa uzskata, ka piemērotais administratīvais sods būs samērīgs par konkrēto pārkāpumu un netiks pazaudēta tā audzinošā un atturošā nozīme Latvijas APK 22. panta izpratnē, jo, kā jau spriedumā konstatēts, administratīvā soda mērķis ir ne vien sodīt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, bet arī audzināt un preventīvi brīdināt par jaunu pārkāpumu neizdarīšanu.

[7] Ievērojot visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka /pers. A/ vaina par Latvijas APK 175. pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu ir pierādīta ar lietas materiālos esošajiem rakstveida pierādījumiem.

Ievērojot iepriekš minēto un pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 274., 275. un 289.^{6} pantu, tiesa

nosprieda

atzīt par vainīgu /pers. A/, personas kods /personas kods/, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175. pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un piemērot naudas sodu 20 *euro* (divdesmit *euro*, 00 centi) apmērā.

Naudas sods jānomaksā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no dienas, kad saņemts spriedums par naudas soda uzlikšanu.

Maksājuma rekvizīti, kuros veicama piespriestā naudas soda samaksa:

Saņēmējs: Valsts kase

Reģistrācijas nr. 90000050138

Konta Nr. LV34TREL1060191011100

Saņēmēja banka: Valsts kase

BIC kods TRELLV22

Maksājuma mērķis: naudas sods Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesai – lieta Nr. 168017719, /pers. A/, personas kods /personas kods/.

Izskaidrot /pers. A/, ka naudas soda samaksu apliecinošs dokuments nekavējoties jāiesniedz tiesas kancelejā Daugavgrīvas ielā 58, Rīgā, 109. kabinetā. Pretējā gadījumā, pēc izpildei noteiktā termiņa notecējuma, spriedums tiks nodots piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darba dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena 2019. gada 10. jūlijs.

Tiesnesis Viktors Makucevičs